

AVOND 12: HIJ HEEFT ONS VERLOST

Tien hints vanuit de eucharistie

Wie zich hecht aan Jezus en in Hem gelooft, deelt in het nieuwe leven dat Hij, na zijn gegeven leven, van God ontving. Dit wordt concreet bij het vieren van de eucharistie, in woorden en gebaren. Als christelijke gemeenschap delen we daar in het nieuwe leven van de verrezen Heer. Daarvoor danken we God (*eucharistein* in het Grieks). Verschillende aspecten van Gods verlossing in Christus worden tot uitdrukking gebracht in de volgende woorden of gebaren uit de eucharistie.

1. *Kyrie*

*Heer, ontferm U.
Christus, ontferm U.
Heer, ontferm U.*

Hier wordt driemaal tot Jezus Christus gebeden (en niet tot de Vader). We vragen de verrezen Heer dat Hij in ons midden komt, omziet naar onze kleinheid en ons voorgaat. Alleen Hij, die door de dood is heen gegaan en thuis is bij de Vader, kan ons daarheen voeren. Net dat gebeurt in de viering die nu start.

.....

.....

2. *De lichaamshouding*

“We gaan [in de viering] allen samen opstaan en verrichten gebeden.”
(Justinus, het oudste relaas over de eucharistie rond 150).

Het rechtop staan is de houding van de opstanding. Daarom is de eucharistie zo nauw verbonden met de dag van Jezus' verrijzenis. We vieren niet op donderdagavond, maar op zondag. Op die dag doet Hij ons ook opstaan en dat vieren we al het duidelijkst in onze lichaamshouding (en in een leven in die lijn!).

.....

.....

3. *Geloofsbelijdenis*

*Ik geloof in Jezus Christus, (...)
die geleden heeft onder Pontius Pilatus,
gekruisigd is, gestorven en begraven
die neergedaald is ter helle,
de derde dag verrezen uit de doden;
die opgevaren is ten hemel,
en zit aan de rechterhand van God, zijn almachtige Vader.*

.....

.....

In het credo herinneren we ons Jezus' lijden voor ons. Ook zijn verblijf tot in de dood en tot in het kwaad van een hels bestaan. Zijn verrijzenis en hemelvaart, tot dicht bij God, aan zijn rechterhand, biedt de voorsmaak van wat ons te wachten staat. Dit is trouwens het oordeel van zijn liefde, waarover het ook gaat in het credo. Zijn oordeel is geen gril

van willekeur, maar het oordeel dat God velt door in Jezus zelf de schuld op zich te nemen en ons vrij te spreken.

4. Aanbrengen van de gaven

“Het verdient aanbeveling dat het brood en de wijn door de gelovigen worden aangeboden.”
(*Algemene instructie van het Romeins missaal*, 2014, nr 73)

Wanneer de gelovigen zelf de gaven aanbrengen, tonen ze doorheen dit gebaar dat ze Jezus willen volgen in zijn zelfgave en ook hun leven uit handen geven. Niet omdat ze lijden en ongemak zoeken, maar omdat ze vertrouwen dat de liefde sterker is dan de dood. Zo worden ze zelf ‘het lichaam van Christus’. Een heel mooi voorbeeld merk je bij een huwelijksviering, wanneer man en vrouw brood en beker naar het altaar brengen als teken van hun liefde.

.....

.....

5. Collecte

“De welstellenden dragen bij in wat ieder nodig heeft. Het verzamelde wordt bij de voorganger gebracht, die daarmee de wezen en weduwen te hulp komt, zij die door ziekte of om een andere reden in nood verkeren, de gevangenen en de vreemdelingen in ons midden: kortom, hij zorgt daarmee voor allen die in nood verkeren.

(Justinus, het oudste relaas over de eucharistie rond 150).

“Waartoe dient het dat het altaar vol staat met gouden bekens, terwijl de Heer zelf van honger omkomt? Stil eerst zijn honger en versier dan met wat je overhoudt, zijn altaar. Je laat een gouden beker maken, maar een beker water geven, dat doe je niet. (...) Hier gaat het ook om Christus!”

(Johannes Chrysostomos, patriarch van Constantinopel, vierde eeuw)

Het gebaar van solidariteit is de kettingreactie als gevolg op de ‘kernexplosie’ van Jezus’ liefde die zich helemaal geeft. Onze eucharistie wordt een leugen, als ze geen gevolg krijgt in het concrete leven.

.....

.....

6. Instellingsverhaal

*Neem en eet hiervan, gij allen,
Want dit is mijn lichaam
Dat voor u gegeven wordt.*

*Neemt deze beker en drinkt hier allen uit,
Want dit is de beker van het nieuwe, altijddurende verbond;
Dit is mijn bloed dat voor u en voor alle mensen wordt vergoten
tot vergeving van de zonden.*

Jezus geeft zichzelf opnieuw aan zijn leerlingen en eigenlijk aan allen, wanneer zijn gebaren en woorden in geloof worden gesteld. De verlossing wordt hier heel concreet.

.....

.....

7. Onzevader en embolisme

Onze Vader, die in de hemel zijt, uw naam worde geheiligd, uw rijk kome, uw wil geschiede op aarde zoals in de hemel. Geef ons heden ons dagelijks brood en vergeef ons onze schulden, zoals ook wij vergeven aan onze schuldenaren, en breng ons niet in beproeving maar verlos ons van het kwade.

Verlos ons, Heer van alle kwaad, geef genadig vrede in onze dagen, dat wij, gesteund door uw barmhartigheid, altijd vrij mogen zijn van zonde, en beveiligd tegen alle angst en onrust, terwijl wij uitzien naar de zalige vervulling van onze hoop, de komst van onze Verlosser Jezus Christus.

In het embolisme erkent de liturgie dat wij het kwaad niet helemaal zelf kunnen overwinnen: we hebben daarvoor iemand nodig die sterker is dan wij, God zelf, en we bidden dat Hij ons verlost van het kwaad. Op het kruis is duidelijk geworden dat de liefde van God sterker is dan de afwijzing, de zonde, het kwaad van de mens. Enkel die sterke goddelijke liefde kan de macht van het kwaad overwinnen, door in de plaats van wrok en haat de vrede als antwoord te plaatsen. Als wij ons leven willen richten op Gods verzoening, hebben we Gods barmhartigheid nodig, dat wil zeggen: zijn geduldige trouwe liefde, die ons begeleidt doorheen onze levenstijd. Zij kan ons helpen om (stilaan) vrijer te worden van kwaad en zonde, om ons minder te laten bepalen door angst en onrust, en om de hoop in ons levend te houden.

---

8. Vredeswens

*Heer Jezus Christus,
Gij hebt aan uw apostelen gezegd;
'Vrede laat Ik u; mijn vrede geef Ik u'.
Let niet op onze zonden,
maar op het geloof van uw kerk.
Vervul uw belofte:
geef vrede in uw naam
en maak ons één.
Gij die leeft in eeuwigheid.
Amen.*

De vrede des Heer zij altijd met u.

En met uw geest.

Het geloof in Jezus' aanwezigheid maakt ons ontvankelijk voor zijn sjaloom. Wat in de communie gebeurt, is een contact met Hem en een herschepping. We worden eensgezind: met elkaar en met Hem. Onze af-zonde-ring wordt opgeheven en we krijgen deel aan zijn bestaan uit liefde. Het gebaar van een handdruk of vredeskus drukt dit uit en maakt dit reëel.

---

9. Broodbreking

*Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld,
ontferm u over ons.*

*Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld,
ontferm u over ons.*

*Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld,
Geef ons de vrede.*

Bij het breken van het brood legt het gezang de band met het Lam, dat zich voor ons prijsgeeft. Juist dit gegeven leven van Jezus' liefde haalt onze af-zonde-ring weg en brengt sjaloom. Om te tonen dat het niet zomaar een liedje is, maar een duiding van de broodbreking, wordt gevraagd om het Lam Gods zo lang te herhalen, tot alle brood is gebroken. Dan wordt afgesloten met het slotvers: 'Geef ons de vrede.'

.....
.....

10. *Wegzending*

*De Heer zal bij u zijn.
En met uw geest.*

*Gaat nu allen heen in vrede.
Wij danken God.*

Wanneer we de viering afsluiten, gaat de verrezen Heer met ons mee in het leven van elke dag. Dat biedt ons de sjaloom van zijn verlossing. En dat maakt ons dankbaar. Meteen hebben we het laatste woord: de dankzegging (*eucharistein*) en de naam van onze viering.

.....
.....

Na de bespreking kan je iedereen nog laten aanstippen welk woord of gebaar men nu op een nieuwe manier begrijpt. Laat iedereen rustig kiezen en argumenteren. Als slot van het groepswerk kan je elk iets laten voorlezen van de eigen argumentatie.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

.....
.....

Opwarmer voor de 13de bijeenkomst: 'De Belijdenis' Lees Mc 8, 27-33
--